

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Εκπαιδευτικά Συνέδρια που πραγματοποίησε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο το 2004-2005

1) Στην αίθουσα Τελετών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης πραγματοποιήθηκε το συνέδριο «Διδακτικό βιβλίο και εκπαιδευτικό υλικό: προβληματισμοί - δυνατότητες - προοπτικές», το οποίο συνδιοργανώθηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Οι κύριοι θεματικοί άξονες του συνεδρίου ήταν:

Αναλυτικά προγράμματα και σχολικά βιβλία,

Συγγραφή σχολικών βιβλίων και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού: ελληνική και διεθνής εμπειρία,

Παραγωγοί και χρήστες σχολικών βιβλίων και εκπαιδευτικού υλικού: Εκδότες - εκπαιδευτικοί - μαθητές - γονείς.

Οι εισηγητές των επί μέρους θεμάτων ήταν Καθηγητές Πανεπιστημίων, Σύμβουλοι και Πάρεδροι του Π.Ι., Εκπαιδευτικοί. Το συνέδριο παρακολούθησαν εκπρόσωποι από όλους τους φορείς της Εκπαίδευσης.

Στα σημαντικότερα συμπεράσματα του συνεδρίου για τους κοινά αποδεκτούς δείκτες ποιότητας των σχολικών βιβλίων συμπεριλαμβάνονται:

ως προς τη γραφή και την παρουσίαση:

επιστημονική εγκυρότητα

παιδαγωγική και διδακτική καταλληλότητα

μεθοδική και επαγωγική συγκρότηση

ευσύννοπτο περιεχόμενο και μέγεθος

γλωσσικό και αισθητικό πλούτο

τεχνική αρτιότητα

ευρύτητα πνεύματος

δυνατότητα συνεχούς ανανέωσης

τρόπο οργάνωσης που να ενισχύει τη συμμετοχική / ανακαλυπτική μάθηση.

ως προς τους δημιουργούς:

να προέρχονται από τη στενή συνεργασία ειδικών επιστημόνων, δασκάλων, παιδαγωγών και ειδικών τεχνικών·

να συνδυάζονται εύκολα με όλα τα άλλα έντυπα και ηλεκτρονικά διδακτικά εργαλεία.

να προκύπτουν από διαδικασίες κριτικής και κρινόμενης ελευθερίας, απαλλαγμένες από σκοπιμότητες·

ως προς το περιεχόμενο:

να είναι σύγχρονα και να συνδέονται με καταστάσεις της καθημερινής μορφωτικής, κοινωνικής και πολιτισμικής πραγματικότητας·

να προάγουν την κριτική γνώση και συνείδηση, το δημοκρατικό και ανθρωπιστικό ήθος, τον διάλογο και την αποδοχή όλων των άλλων ανθρώπων, των κοινωνικών ομάδων και των πολιτισμών·

να καλλιεργούν δεξιότητες και συναισθήματα με θετική και αισιόδοξη στάση απέναντι στη ζωή και την ανθρώπινη δημιουργία.

Για να επιτελέσουν όλους αυτούς τους στόχους, τα σχολικά βιβλία πρέπει, πρώτα απ' όλα, να ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα, τις ικανότητες και τις δυνατότητες των μαθητών, να είναι όμορφα, πλούσια, χρηστικά, πολλαπλά ίσως – να είναι, μ' άλλα λόγια, ανοιχτά στις νέες γνώσεις, στις νέες ιδέες, στους μέλλοντες καιρούς.... Και, ακόμη, να μην είναι γραμμένα με τελειωτικό και τελεσιδίκιο τρόπο αλλά να συνεχίζουν να γράφονται, από δασκάλους και μαθητές, κατά τη διαδικασία και κατά τη διάρκεια της διδακτικής πράξης.

Τα πρακτικά του συνεδρίου είναι υπό έκδοση.

2) Στο αμφιθέατρο «Γιάννης Κορδάτος» του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας πραγματοποιήθηκε στις 18, 19 και 20 Μαρτίου στον Βόλο το συνέδριο με τίτλο «Σύνδεση Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης-Εισαγωγικές Εξετάσεις στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση», το οποίο συνδιοργανώθηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Οι κύριοι θεματικοί άξονες του συνεδρίου ήταν:

Το Λύκειο ως σχολείο παροχής Γενικής Παιδείας και όχι αποκλειστικά ως χώρος προετοιμασίας για τις εισαγωγικές εξετάσεις στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση,

Σύνδεση Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και

Τρόπος πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Οι εισηγητές των επί μέρους θεμάτων ήταν Καθηγητές Πανεπιστημίων, Σύμβουλοι και Πάρεδροι του Π.Ι, Εκπαιδευτικοί. Το συνέδριο παρακολούθησαν Σχολικοί Σύμ-

βουλοι όλων των ειδικοτήτων και εκπρόσωποι από όλους τους φορείς της Εκπαίδευσης.

Τα σημαντικότερα συμπεράσματα του συνεδρίου ήταν τα εξής:

Δομή του Λυκείου

Η εκπαιδευτική και μορφωτική αυτοτέλεια του Λυκείου συνιστά πλέον αναγκαιότητα. Το Λύκειο πρέπει να αποκτήσει υψηλή ποιότητα σπουδών σε βαθμό που να προσελκύει τους μαθητές και να διαμορφώνει άτομα με παιδεία και κριτική σκέψη.

Με αυτά ως προϋποθέσεις πρέπει, όπως τονίστηκε ιδιαίτερα κατά τη δεύτερη μέρα του συνεδρίου, να επανεξετάσουμε το όλο πρόγραμμα -αναλυτικό και ωρολόγιο-όχι μόνο του Λυκείου αλλά και όλης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Σημειώνουμε ότι η ποσοτική αύξηση των διδακτικών ωρών (που αποτελεί πάγιο αίτημα όλων των κλάδων) δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί αποσπασματικά και κατά περίπτωση αλλά στο πλαίσιο μιας ολικής θεώρησης του Προγράμματος Σπουδών.

Στο πλαίσιο αυτό είναι ανάγκη να επανεξετάσουμε τη θέση και το ρόλο της Τεχνικής/Επαγγελματικής εκπαίδευσης επιχειρώντας κατάλληλες τομές στο πρόγραμμά της με στόχο την ποιοτική αναβάθμισή της και εν τέλει την καταξίωσή της στην ελληνική κοινωνία. Αυτονόητη αρχή για το δημόσιο σχολείο στη βαθμίδα του Λυκείου πρέπει να είναι η ισότητα ευκαιριών και δυνατοτήτων για όλους τους μαθητές. Αναγκαία είναι η φροντίδα για τη βελτίωση της εκπαίδευσης που προσφέρεται στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Επίσης, και η ισότητα ευκαιριών και δυνατοτήτων που πρέπει να συνιστά αυτονόητη αρχή για το δημόσιο σχολείο.

Σύνδεση Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Σχετικά με τη σύνδεση Δευτεροβάθμιας-Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, παρόλο που προτείνεται η υιοθέτηση, ως προτύπων, διαφόρων εκπαιδευτικών μοντέλων του εξωτερικού, δεν ενδείκνυται ωστόσο η άκριτη εφαρμογή τους στην ελληνική πραγματικότητα, επειδή η απλή μίμηση ξένων συστημάτων που υπαγορεύονται από διαφορετικές κουλτούρες και νοοτροπίες, δεν ανταποκρίνονται πάντα στις δικές μας ανάγκες και τα δεδομένα.

Φυσικά δεν μπορούμε να αγνοήσουμε την ευρωπαϊκή πραγματικότητα και η συνεργασία με τις άλλες χώρες της Ευρώπης είναι δυνατόν να προτείνει διεξόδους και να δώσει λύσεις στο πλαίσιο μιας κοινής εκπαιδευτικής πολιτικής.

Πρέπει, βεβαίως, να λάβουμε υπόψη ότι το ζήτημα της μετάβασης από τη Δευτεροβάθμια στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση δεν είναι θέμα μόνον εκπαιδευτικό αλλά ευρέως κοινωνικό και γι' αυτό εξαρτάται από πολλούς παράγοντες (μεταξύ άλλων οικονομικούς, οικογενειακούς και πολιτικούς).

Είναι ανάγκη η συζήτηση των θεμάτων που αφορούν τη σύνδεση Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης να γίνει άμεσα, μεταξύ όλων των εμπλεκομένων φορέων, ύστερα από την ευρύτερη δυνατή ενημέρωση.

Εισαγωγικές Εξετάσεις στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Είναι φανερή η αναγκαιότητα της συνεργασίας/συντονισμού μεταξύ Δευτεροβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σε θέματα που αφορούν τον τρόπο εισαγωγής των υποψηφίων φοιτητών και τον καθορισμό επαγγελματικής εξειδίκευσης των πτυχιούχων.

Ο τρόπος αποφοίτησης από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και το σύστημα εισαγωγής στην Τριτοβάθμια πρέπει να επανεξεταστούν και να γίνουν οι απαιτούμενες τροποποιήσεις λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα αυτού του συνεδρίου.

Τέλος, προκειμένου να ενισχυθεί ο γνωστικός, παιδαγωγικός και κοινωνικός ρόλος του Λυκείου, είναι απαραίτητο να συνυπολογίζεται (σε κάποιο ποσοστό) η τελική βαθμολογία όλων των τάξεων του Λυκείου μεταξύ των κριτηρίων για την εισαγωγή των υποψηφίων στο Πανεπιστήμιο. Πρέπει, ακόμη, να εξεταστεί η δυνατότητα συμμετοχής των Πανεπιστημιακών τμημάτων στον καθορισμό της εξεταστέας ύλης και στην επιλογή των θεμάτων στις εξετάσεις για την εισαγωγή των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Από τις εισηγήσεις των συνεδρων προέκυψε ότι είναι επιτακτική ανάγκη η αναθεώρηση του τρόπου εισαγωγής στα Πανεπιστήμια και η καθιέρωση ενός νέου συστήματος, το οποίο να είναι εξίσου αδιάβλητο με το ισχύον αλλά περισσότερο λειτουργικό, αξιόπιστο και ευέλικτο.

Τα πρακτικά του συνεδρίου είναι υπό έκδοση.

Η διδασκαλία του αυτοματισμού στον Ηλεκτρολογικό Τομέα των Τ.Ε.Ε. Εκπαιδευτικό τριήμερο, Αθήνα 19, 20, 21 Μαρτίου 2004

στο 1^ο και 2^ο ΤΕΕ Αθήνας

Σκοπός του τριημέρου ήταν η θεώρηση της πορείας εφαρμογής των νέων αναλυτικών προγραμμάτων και βιβλίων σχετικά με τον Αυτοματισμό, που εισήχθησαν τα τελευταία χρόνια στα προγράμματα σπουδών του Ηλεκτρολογικού Τομέα των ΤΕΕ, στην επισήμανση προβλημάτων και ελλείψεων, στην παροχή βήματος στους εκπαιδευτικούς και τεχνικούς της πράξης για να παρουσιάσουν καινοτόμες δράσεις και απόψεις, στη διατύπωση βελτιωτικών προτάσεων και στην ομογενοποίηση της διδακτικής πρακτικής από σχολείο σε σχολείο. Χαρακτηριστικό της ήταν και η μεγάλη συμμετοχή των καθηγητών που διδάσκουν ηλεκτρολογικά μαθήματα στα Τεχνικά-Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ) από όλη την Ελλάδα. Ηπροσέλευση ξεπέρασε κάθε προσδοκία (καταγράφηκαν πάνω από 350 άτομα), παρά το εξειδικευμένο θέμα της εκδήλωσης.

Διοργανωτές: οι σχολικοί σύμβουλοι των ηλεκτρολόγων με έδρα την Αττική.

Μνήμη Μανόλης Αναγνωστάκη και Μίλτου Σαχτούρη

... το θέμα δεν είναι τόσο να ξεσηκώνεις τους ανθρώπους, όσο να τους κυριεύεις...
Π. Βαλερύ

Δύο πολύ σημαντικοί ποιητές μας, ο Μίλτος Σαχτούρης και ο Μανόλης Αναγνωστάκης, έφυγαν τους τελευταίους μήνες από τη ζωή, ο Σαχτούρης το Μάρτιο και ο Αναγνωστάκης τον Ιούνιο.

Από χρόνια το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο έχει συμπεριλάβει, όπως όφειλε, στα σχολικά βιβλία *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* για το Γυμνάσιο και το Λύκειο ποιήματα των δύο αυτών σημαντικών ποιητών. Συγκεκριμένα, στα *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* της Γ' τάξης Γυμνασίου (σελ. 311) υπάρχουν το ποίημα του Σαχτούρη «Το ψωμί» και το ποίημα του Αναγνωστάκη «Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V...». Επίσης, στα *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου υπάρχουν τα ποιήματα του Σαχτούρη «Η Αποκριά» (σελ. 22) και «Ο στρατιώτης ποιητής» (σελ. 23), καθώς και τα ποιήματα του Αναγνωστάκη «Θεσσαλονίκη», «Μέρες του 1969 μ.Χ.», «Επιτύμβιο» και «Νέοι της Σιδώνας, 1970» (σελ. 54-56). Στη *Νεοελληνική Λογοτεχνία* της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου - Θεωρητική Κατεύθυνση / Θετική Κατεύθυνση (επιλογής) υπάρχουν τα ποιήματα του Σαχτούρη «Ο Ελεγκτής» (σελ. 78) και «Ο Συλλέκτης» (σελ. 79), καθώς και τα ποιήματα του Αναγνωστάκη «Επίλογος» (σελ. 81) και «Στον Νίκο Ε... 1949» (σελ. 85). Επιπλέον στα *Νέα Ελληνικά* της Β' τάξης 1ου κύκλου των ΤΕΕ υπάρχουν τα ποιήματα του Αναγνωστάκη «Απολογία νομοταγούς» (σελ. 185) και «Το σκάκι» (σελ. 187).

Στα νέα σχολικά βιβλία που εγκρίθηκαν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και τα οποία θα εισαχθούν στην εκπαίδευση από το σχολικό έτος 2006 περιλαμβάνεται και το βιβλίο *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* της Γ' Γυμνασίου. Σε αυτό, κατά σύμπτωση σε συνεχόμενες σελίδες, υπάρχουν το ποίημα «Τα δώρα» του Μίλτου Σαχτούρη από την ποιητική συλλογή *Παραλογαίς* (1948), καθώς και το ποίημα του Αναγνωστάκη «Στο παιδί μου» από τη συλλογή *Ο στόχος*.

Ένα Αναγνωστοπούλου